

Sygn. akt I Ca 127/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Antoni Smus

Sędziowie SSO Iwona Podwójniak

SSR del. Elżbieta Sadowska-Augustyniak

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2017 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z wniosku A. C.

z udziałem P. C.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawczynie

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 30 grudnia 2016 roku, sygnatura akt I Ns 192/12

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w punktach I 2, II i III w ten sposób, że:

- a) w punkcie I 2 po punkcie hh) dodać punkt ii) o treści: „kiosk owocowo – warzywny o wartości 20000 złotych”;
- b) w punkcie II przyznać uczestnikowi postępowania P. C. dodatkowy składnik majątkowy wymieniony w punkcie I. 2 ii);
- c) w punkcie III zasądzoną tytułem dopłaty od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika kwotę 106865, 28 złotych obniżyć do kwoty (...),28 (dziewięćdziesiąt sześć tysięcy osiemset sześćdziesiąt pięć 28/100) złotych;

1. oddalić apelację w pozostałym zakresie;

2. ustalić, że uczestnicy postępowania ponoszą koszty postępowania apelacyjnego w zakresie dotychczas wydatkowanym.

Sygn. akt I Ca 127/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 30 grudnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Wieluniu ustalił skład majątku wspólnego byłych małżonków A. C. i P. C. i dokonał jego podziału w ten sposób, że składniki majątkowe wymienione

w punkcie I. podpunkty 1. i 2. litery od „a” do „l” i „bb” przyznał na wyłączną własność A. C., a składniki majątkowe wymienione w punkcie I. podpunkt 2. litery od „m” do „aa” i od „cc” do „hh” przyznał na wyłączną własność P. C., (pkt I i II).

Tytułem dopłaty do wyrównania udziału w majątku wspólnym zasądził od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania kwotę 106 865,28 zł płatną jednorazowo w terminie 3 lat od uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi jej płatności, (pkt. III).

Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Wieluniu tytułem nieuiszczonych kosztów postępowania: od wnioskodawczyni A. C. kwotę 4 811,12 zł zaś od uczestnika postępowania P. C. kwotę 4 111,12 zł, (pkt. IV).

Sąd oddalił wzajemne wnioski zainteresowanych o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania oraz ustalił, że w pozostałej części zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie w kwotach dotychczas przez siebie wydatkowanych, (pkt. V).

Powyższe orzeczenie zapadło m.in. w oparciu o następujące ustalenia i wnioski.

A. C. i P. C. zawarli małżeństwo w dniu 12 sierpnia 1995 roku.

Po ślubie rodzice wnioskodawczyni darowali małżonkom A. i P. C. zabudowane gospodarstwo rolne położone w miejscowości G. o łącznej powierzchni 4,7898 ha.

Gospodarstwo to zabudowane było domem jednorodziennym, budynkiem gospodarczym i stodołą z oborą.

Przedmiotowa nieruchomość obciążona została prawem dożywotniej służebności osobistej na rzecz B. R., której przysługiwało prawo do korzystania z 2. izb, łazienki, korytarza oraz prawem użytkowania 0,30 ha ziemi.

W 1995 roku małżonkowie zaadaptowali piwnice w budynku mieszkalnym na pomieszczenia mieszkalne.

A. i P. C., w trakcie trwania związku małżeńskiego, do gospodarstwa domowego zakupili m.in. witrynę narożną, komodę, stół pod RTV, dywan owalny, ławostół owalny jasny, narożnik z dwoma fotelami i pufą, meble do kuchni, lodówkę, kuchnię gazową z pochłaniaczem, szafkę do przedpokoju, szafkę – pomocnik do pokoju, pralkę A., a także drewniane meble ogrodowe.

W gospodarstwie rolnym pracowali A. i P. C. oraz rodzice wnioskodawczyni, którzy pomagali młodym małżonkom, chociażby poprzez zakup niezbędnych maszyn rolniczych, tj. sadzarki do ziemniaków czy opryskiwacza. W pomoc młodym małżonkom włączała się również matka uczestnika postępowania J. C., która wspierała ich finansowo, przekazując synowi P. C. pieniądze na spłatę rat za zakupiony do prac rolniczych ciągnik, czy też brakującą kwotę do zakupu kiosku spożywczego w Ś., w którym to następnie małżonkowie, na dzierżawionym od miasta gruncie, sprzedawali wyprodukowane w swoim gospodarstwie płody rolne.

Małżonkowie założyli, zarejestrowaną na nazwisko A. C., działalność transportową pod nazwą (...) A. C. z siedzibą w G.. Małżonkowie C. podzielili się obowiązkami w ten sposób, iż wnioskodawczyni zajmowała się prowadzeniem gospodarstwa rolnego oraz wychowaniem syna, a P. C. kierował działalnością firmy (...), do czego został umocowany przez jej właściciela A. C., na podstawie pełnomocnictwa z dnia 31 lipca 2007 roku.

Zarówno działalność gospodarcza, jak i rolnicza przynosiły dochody, które małżonkowie inwestowali w dalszy rozwój firmy transportowej, a także modernizację i rozwój działalności rolniczej. Zaciągali również kredyty na sfinansowanie zakupów, m. in. sprzętu transportowego, także na inwestycje budowlane.

W czerwcu 2011 roku, wobec problemów małżeńskich, P. C. wyprowadził się z domu, zabierając ze sobą część sprzętu rolniczego.

W dniu 6 czerwca 2011 roku, w Kancelarii Notarialnej w W. przed notariuszem A. M., sporządzono umowę majątkową małżeńską, której mocą została wyłączona, obowiązująca dotychczas między małżonkami, wspólność majątkowa.

W gospodarstwie rolnym pozostała A. C. wraz z synem i matką.

Pismem z dnia 22 grudnia 2011 roku, A. C. cofnęła pełnomocnictwa udzielone P. C. do reprezentowania i wykonywania czynności w ramach firmy (...) oraz wezwała go do zwrotu wszelkich dokumentów dotyczących prowadzenia firmy (...), a także wszelkich rzeczy ruchomych i nieruchomości, w tym samochodów ciężarowych, wykorzystywanych do prowadzenia działalności transportowej przez firmę.

W dniu 6 marca 2012, P. C. zwrócił A. C. dwa samochody ciężarowe oraz przyczepę ciężarową.

Na dzień 6 czerwca 2011 roku wysokość kredytu zaciągniętego przez P. C. na rozbudowę, modernizację i wyposażenie przechowalni warzyw, wynosiła 75 482 zł,
a na dzień wydania zaświadczenia, tj. 19 marca 2012 roku, 68 620 zł.

Na skutek nieterminowego regulowania spłaty, a następnie zaprzestania spłat rat kredytów (...) Bank S.A. (następca prawny G. Banku) wypowiedział umowy kredytowe i na podstawie zapisów umów przewłaszczenia na zabezpieczenie, Bank stał się wyłącznym właścicielem dwóch pojazdów marki D. (...) o numerach rejestracyjnych (...) oraz przyczepy marki K. o numerze rejestracyjnym (...).

Wnioskodawczyni, aby spłacić kredyt, sprzedała pojazd marki I. (...) o numerze rejestracyjnym (...), a uzyskaną z tego tytułu kwotę przeznaczyła na spłatę kredytu zaciągniętego na zakup tego samochodu.

Po rozstaniu się małżonków i ustaniu między nimi, z dniem 6 czerwca 2011 roku, wspólności majątkowej małżeńskiej, A. i P. C., w miarę posiadanych możliwości finansowych, nadal starali się spłacać wspólnie zaciągnięte zobowiązania.

Wnioskodawczyni, po dniu 6 czerwca 2011 roku, uregulowała łącznie kwotę
133 490,29 zł.

Tytułem spłaty kredytów zaciągniętych w (...) Bank S.A. wnioskodawczyni spłaciła, w terminie od dnia 16 czerwca 2011 roku do dnia 16 sierpnia 2013 roku, łącznie kwotę 85 279,47 zł; tytułem spłaty zadłużenia na karcie kredytowej związanej z kredytem uiszczyła kwotę 15 876,71 zł, tytułem spłaty kredytu udzielonego P. C. w dniu 1 kwietnia 2010 roku, po dniu 6 czerwca 2011 roku, spłaciła łącznie kwotę 6 000 zł oraz dodatkowo, tytułem całkowitej spłaty kredytu zaciągniętego w Banku (...) S.A., po dniu 6 czerwca 2011 roku, uregulowała kwotę 26 334,11 zł.

Uczestnik postępowania, po dniu 6 czerwca 2011 roku, tytułem spłaty kredytu zaciągniętego w Banku (...) w W. z dnia 2 kwietnia 2010 roku, oraz spłat dokonanych z rachunku wspólnego uczestnika i jego partnerki życiowej na rzecz zobowiązań byłej żony, związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą firmy (...), w tym kredytów zaciągniętych na zakup samochodów ciężarowych, czy też zaległości na karcie kredytowej spłacił łącznie kwotę 63 958 zł, z tytułu spłaty kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym Ziemi (...) Oddział w P., po dniu 6 czerwca 2011 roku, uregulował łącznie kwotę 37 961,10 zł; tytułem spłaty kredytów udzielonych przez (...) Bank S.A. spłacił łącznie kwotę 47 919,65 zł, natomiast na rzecz Banku (...) łącznie dokonał spłaty w kwocie 15 183,20 zł.

Aktualnie wnioskodawczyni mieszka wraz z synem w Anglii, gdzie zarabia miesięcznie 1 200 funtów. Po poniesieniu kosztów utrzymania i zamieszkania pozostaje jej do dyspozycji kwota około 350 funtów.

Z pomocą matki, która mieszka w przedmiotowej nieruchomości w G. oraz brata, wnioskodawczyni nadal prowadzi gospodarstwo rolne.

A. C. ma zasądzone od uczestnika postępowania alimenty na siebie w kwocie 500 zł oraz na syna w kwocie 600 zł, które jednak nie są obecnie płacone przez P. C..

Wnioskodawczyni, jest osobą zdrową, zdolną do pracy. Nadal spłaca zadłużenie, które powstało w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w firmie (...).

Uczestnik postępowania mieszka z żoną i dwójką jej dzieci, w należącym do niej gospodarstwie w D..

Utrzymuje się z prowadzenia gospodarstwa rolnego oraz pomaga swojej matce, w prowadzonej przez nią działalności transportowej.

Otrzymuje dotacje unijne, a miesięcznie, po opłaceniu wszystkich rachunków i zobowiązań, pozostaje mu do dyspozycji kwota około 1 000 zł. Jest osobą zdrową. Poza tym, spłaca kredyty zaciągnięte na prowadzenie działalności gospodarczej w kwocie 8 000 zł rocznie.

Aktualnie, zabudowana nieruchomość położona w G. posiada wartość ustaloną na kwotę 250 320,00 zł, w tym kwota 190 060 zł za zabudowaną działkę nr (...), gdzie kwota 141 070 zł oszacowana została za działkę siedliskową, i uwzględnia obciążającą ją służebność osobistą, obniżającą jej wartość rynkową o kwotę 20 400 zł. Na kwotę 48 990 zł oszacowana została część rolna działki nr (...). Kwota 31 260 zł przyjęta została za działkę (...), a kwota 29 000 zł za działkę nr (...).

Gospodarstwo rolne posiada potencjał produkcyjny w postaci budynków inwentarsko - składowych, w tym przechowalnię warzyw, a wchodzące w jego skład grunty rolne mają dobrą przydatność glebowo - rolniczą, zdatną pod uprawę warzyw, jak i kompleksu pszennego. Gospodarstwo rolne ma możliwość dalszego rozwoju i zwiększenia produkcji towarowej, jednak warunkiem tego jest pozostawienie go w obecnym kształcie i niedokonywanie jego podziału, który byłby niezasadny w świetle czynników społeczno-ekonomicznych i zasad racjonalnej gospodarki rolnej.

Kiosk warzywno - owocowy w Ś. został zlikwidowany i nadaje się do rozbiórki, posiada wartość złomową, a targowisko, na którym dotychczas stał, zostało zlikwidowane.

Sąd wskazał, iż w przeważającej części byli małżonkowie zgodnie wskazywali na wchodzące w skład majątku ruchomości, jak i nieruchomości, jak również doszli do porozumienia, odnośnie tego, które składniki majątkowe miałyby przypaść na rzecz każdego z nich.

Następnie Sąd Rejonowy stwierdził, iż jego zadaniem w niniejszym postępowaniu było: ustalenie składu (na dzień 6 czerwca 2011 roku) i wartości (według cen obowiązujących w chwili zamknięcia rozprawy) majątku wspólnego zainteresowanych, z urzędu - ustalenie wartości nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków oraz ustalenie, stosownie do złożonych przez zainteresowanych wniosków, nakładów z ich majątków osobistych na majątek wspólny.

Sąd Rejonowy ustalił zatem, iż w skład majątku wspólnego wchodzi składniki wymienione w punkcie I. podpunkt 1 i 2 litery od „a” do „hh” postanowienia, których wartość, zarówno nieruchomości, jak i poszczególnych ruchomości została ustalona w oparciu o opinie powołanych w sprawie biegłych.

Sąd pierwszej instancji dokonał podziału majątku wspólnego kierując się treścią art. 567 § 3 k.p.c. poprzez art. 680 - 689 k.p.c., miał na uwadze odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności (art. 617 - 625 k.p.c.), a w szczególności art. 622 i 623 k.p.c. oraz art. 211 k.c. i art. 212 § 2 k.c., a także dotychczasowy sposób korzystania przez zainteresowanych ze składników majątku wspólnego, zgłoszone przez zainteresowanych propozycje jego podziału oraz

sytuację majątkową i osobistą wnioskodawczynie oraz uczestnika postępowania, zwłaszcza w kontekście możliwości i terminu dokonania ewentualnych spłat. Podziału majątku wspólnego Sąd dokonał jak w punkcie II postanowienia.

Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż wartość całego majątku wynosi 340 079 zł, na którą to sumę składały się: kwota 250 320 zł, stanowiąca wartość nieruchomości oraz kwota 89 759 zł, stanowiąca wartość ruchomości wskazanych w punkcie I. podpunkt 2. postanowienia.

W tych warunkach, wobec niekwestionowanego równego udziału byłych małżonków w majątku wspólnym, wskazano, iż każdy z nich powinien uzyskać majątek o wartości 170 039,50 zł.

Skoro zatem, w wyniku dokonanego podziału wnioskodawczynie przypadł majątek o wartości 261 139 zł (250 320 zł + 10 816 zł), a uczestnikowi postępowania majątek o wartości 78 940 zł, tytułem przyznanych na jego rzecz ruchomości, to tym samym do wyrównania udziałów, wnioskodawczynie winna spłacić uczestnika postępowania kwotą 91 099,50 zł (261 139 zł – 170 039,50 zł).

Sąd rejonowy mając na uwadze, iż po dniu 6 czerwca 2011 roku, wnioskodawczynie tytułem spłaty wspólnych zobowiązań uregulowała kwotę 133 490,29 zł, a uczestnik postępowania kwotę 165 021,85 zł, to wnioskodawczynie powinna dopłacić na rzecz uczestnika również kwotę 15 765,78 zł (31 531,56 zł : 2), stanowiącą różnicę dokonanych przez zainteresowanych spłat po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej.

Tym samym, zasądzono od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika tytułem dopłaty do wyrównania udziału w majątku wspólnym kwotę 106 865,28 zł.

Jednocześnie, Sąd pierwszej instancji, mając na uwadze możliwości zarobkowe oraz sytuację życiową wnioskodawczynie i uczestnika postępowania, jak również wyrażoną przez P. C. zgodę na spłatę ratalną, ustalił spłatę powyższej kwoty w terminie 3 lat od uprawomocnienia się postanowienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia terminowi jej płatności.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o treść art. 520 § 1 k.p.c., oddalając wzajemne wnioski zainteresowanych o zasądzenie kosztów, obciążając jednocześnie wnioskodawczynię i uczestnika postępowania brakującymi kosztami postępowania po połowie, na które złożyły się brakujące koszty opinii biegłych w łącznej kwocie 9 437,24 zł oraz brakujące koszty z tytułu opłat poniesionych w związku z należnościami banków z tytułu udostępnienia dokumentacji bankowej w kwocie 185 zł.

Dlatego też, zdaniem Sądu Rejonowego, zainteresowanych winny obciążać koszty w wysokości po 4 811,12 zł. Mając jednak na uwadze, iż uczestnik postępowania, tytułem zaliczki na koszty opinii biegłego, uiścił kwotę 700 zł, zasadnym było obciążenie z tego tytułu odpowiednio A. C. kwotą 4 811,12 zł, a P. C. kwotą 4 111,12 zł.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiodła wnioskodawczynie, zaskarżając wydane postanowienie w całości, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia:

a) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnych ustaleń w sprawie polegających na uznaniu, iż kiosk warzywno - owocowy, który został zgłoszony do rozliczenia przez strony nie przedstawia żadnej wartości, zaś targowisko, na którym kiosk był usytuowany zostało zlikwidowane, w sytuacji gdy kiosk pozostaje w posiadaniu brata uczestnika i pełni funkcje dodatkowej powierzchni sprzedażowej oraz magazynu,

zaś targowisko nie zostało zlikwidowane, a co z kolei skutkuje możliwością użytkowania kiosku zgodnie z jego przeznaczeniem i koniecznością uwzględniania ww. składnika przy podziale majątku wspólnego;

b) art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. poprzez:

- pominięcie przez Sąd pierwszej instancji przy ustalaniu składu i wartości majątku wspólnego składnika tego majątku w postaci kiosku warzywno - owocowego

w Ś., w sytuacji gdy kiosk ten stanowił składnik majątku wspólnego na dzień ustania wspólności, zaś uczestnik zgłosił ten składnik do rozliczenia w niniejszym postępowaniu, wskazując iż jego wartość szacuje na 20 000 zł, zaś sam kiosk nadal jest użytkowany jako magazyn i powierzchnia sprzedażowa;

- pominięcie przez Sąd pierwszej instancji przy ustalaniu składu i wartości majątku wspólnego składnika tego majątku w postaci środków pieniężnych w wysokości 74 693,84 zł, które uczestnik bez porozumienia z wnioskodawczynią przekazał w okresie od 5 maja 2011 roku do 30 maja 2011 roku na rachunek bankowy (...), a które to środki wchodziły w skład majątku wspólnego stron i nie zostały w żaden sposób rozliczone pomiędzy stronami;

c) art. 686 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. poprzez:

- pominięcie, iż wnioskodawczym spłaciła po ustaniu wspólności majątkowej należności z tytułu faktur VAT dokumentujących nabycie paliwa w łącznej kwocie

21 002,52 zł, które to należności stały się wymagalne w okresie (...) firmą (...) przez uczestnika;

- pominięcie, iż uczestnik w okresie od 14 czerwca 2011 roku do dnia 23 grudnia 2011 roku przekazywał należności z tytułu usług transportowych na nieznaną rachunek bankowy, nie rozliczając tych należności w żaden sposób z wnioskodawczynią.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez ustalenie, iż w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni A. C. i uczestnika P. C. wchodzi nadto: kiosk warzywno - owocowy o wartości 20 000,00 zł, środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym (...) w wysokości 74 693,84 zł oraz dokonanie podziału składników w ten sposób, iż przyznać na wyłączną własność P. C. kiosk warzywno - owocowy oraz zasądzić od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika postępowania kwotę 49 017,10 zł tytułem dopłaty do wyrównania udziału w majątku wspólnym, płatnej jednorazowo w terminie 3 lata od daty uprawomocnienia się postanowienia, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności.

Skarżąca wniosła również, o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 30 marca 2012 roku wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie oraz pozwu o zapłatę w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniesionego przez M. S., na okoliczność wysokości dokonanej przez wnioskodawczynię spłaty należności obciążających majątek wspólny stron.

Uczestnik postępowania wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego za drugą instancję.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja wnioskodawczyni jest uzasadniona jedynie w części. Mianowicie, rację ma skarżąca, zarzucając naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. poprzez niezaliczenie do majątku wspólnego kiosku warzywno-owocowego. Sąd pierwszej instancji w sposób nieuprawniony nie uznał tej ruchomości jako składnika majątku wspólnego. Kiosk został zgłoszony do podziału. Wnioskodawczyni w informacyjnych wyjaśnieniach na rozprawie w dniu 20 marca 2012 roku wskazała, że w skład majątku wspólnego wchodzi budka wolnostojąca znajdująca się w Ś.. Uczestnik tego nie zakwestionował. Na tej samej rozprawie wniósł o przyznanie kiosku handlowego jemu. W załączniku do pisma z dnia 10 kwietnia 2012 roku wskazał wartość kiosku na kwotę około 20 000 zł.

Sąd rejonowy w swoich ustaleniach odnośnie kiosku wskazał, że „został zlikwidowany i nadaje się do rozbiórki, posiada wartość złomową, a targowisko, na którym dotychczas stał, zostało zlikwidowane”. Choć wprost nie wynika to z uzasadnienia, to Sąd przyjął powyższe na podstawie „uzupełniających zeznań” uczestnika złożonych na ostatnim posiedzeniu, pod nieobecność wnioskodawczynie: „Kiosk w Ś. nadaje się już do rozbiórki, bo to targowisko będzie zlikwidowane”, choć ściśle w treści relacji wnioskodawcy brak wskazania o „wartości złomowej”. Wartość tego kiosku nie była przedmiotem żadnego dowodu. Sąd w zakresie tego składnika nie przeprowadził żadnego postępowania na okoliczność jego wartości. W takiej sytuacji - zważywszy wcześniejsze wskazania wnioskodawczynie, która określała wartość budki na kwotę 30 000 zł oraz uczestnika, który wskazywał na wartość na około 20 000 zł – odstąpienie przez sąd od zaliczenia kiosku jako składnika majątku wspólnego nie miało podstaw, w szczególności - z uwagi na wskazanie, że ma on „wartość złomową”, choć - jak podano - takie wskazanie także nie miało żadnego umocowania.

Wnioskodawczynie w apelacji w zakresie tego składnika wnioskowała o ustalenie, że wchodzi on do majątku wspólnego i ma wartość 20 000 zł. Uczestnik w postępowaniu odwoławczym ostatecznie zgodził się na przyjęcie wartości kiosku na taką kwotę. W takiej sytuacji procesowej nie zachodziła potrzeba uzupełniania postępowania dowodowego na okoliczność wartości tego składnika - na zasadzie przepisu art. 229 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną.

Natomiast w pozostałym zakresie apelacja nie ma podstaw. Mianowicie, skarżąca zarzuciła naruszenie przepisu art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. również poprzez pominięcie przy ustalaniu składu i wartości majątku wspólnego składnika w postaci środków pieniężnych w wysokości 74 693,84 zł przekazanych przez uczestnika bez porozumienia z wnioskodawczynią na rachunek bankowy (...), a które to środki wchodziły w skład majątku wspólnego.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że taki składnik majątkowy – środki pieniężne na rachunku bankowym jak wyżej – nie został w ogóle zgłoszony jako składnik majątku wspólnego stron. W szczególności za takie zgłoszenie nie może być uznane pismo pełnomocnika wnioskodawczynie z dnia 17 maja 2016 roku, w którym podaje się określone informacje, natomiast nie jest ono żadnym wnioskiem procesowym zawierającym jakiegokolwiek żądanie zaliczenia do majątku wspólnego kwoty zgromadzonej na rachunku bankowym. Poza tym – jak wynika z informacji (...) Bank (...) – na rachunku bankowym oszczędnościowo-rozliczeniowym numer (...) w dacie ustania wspólności majątkowej stron nie było żadnych aktywów, saldo wynosiło minus 4 340,18 zł (k. 296). Skoro zatem w dacie ustania wspólności taki składnik nie istniał, to nie jest możliwe ustalenie, że takie środki pieniężne wchodziły do majątku wspólnego oraz dokonywanie ich podziału. Gdyby natomiast powyższe traktować jako żądanie rozliczenia środków majątku wspólnego pobranych przez uczestnika i przeznaczonych na niewiadome cele, nie związane z potrzebami rodziny czy majątku wspólnego, to takie okoliczności winny być wykazane, w szczególności, że uczestnik usunął te środki w sposób nieuprawniony i bezproduktywny. Taki dowód natomiast przeprowadzony nie został. Tymczasem uczestnik wskazywał, że środki zgromadzone na tym rachunku, stanowiące przedmiot pretensji wnioskodawczynie, były przeznaczane przez niego na realizację różnych transakcji i zobowiązań dotyczących majątku wspólnego stron.

Tak samo nie mają podstaw zarzuty odnoszące się do naruszenia art. 686 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. poprzez pominięcie, iż wnioskodawczynie spłaciła po ustaniu wspólności majątkowej należności z tytułu faktur VAT dokumentujących nabycie paliwa w łącznej kwocie 21 002,52 zł, które to należności stały się wymagalne w okresie (...) firmą (...) przez uczestnika oraz pominięcie, iż uczestnik w okresie od 14 czerwca 2011 roku do dnia 23 grudnia 2011 roku przekazywał należności z tytułu usług transportowych na nieznaną rachunek bankowy, nie rozliczając tych należności w żaden sposób z wnioskodawczynią.

Te zarzuty należy kwalifikować jako odnoszące się do kategorii: w pierwszym przypadku - rozliczenia wydatków poniesionych z majątku osobistego (po ustaniu wspólności) na majątek wspólny (zakup paliwa dla celów wspólnej działalności gospodarczej), w drugim - jako rozliczenia przychodów z tytułu posiadania majątku wspólnego).

Rzecz jednak w tym, że wnioskodawczynie takich roszczeń – w zakresie tytułów jak wyżej – w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji w sposób skuteczny prawnie nie zgłosiła. Tymczasem takie żądanie powinno być zgłoszone jako wprost sformułowany wniosek procesowy. Rozstrzygnięcia o roszczeniach określonych w art. 686 k.p.c.,

pozostających w związku z przeprowadzanym działem, nie należą do zakresu podejmowanych z urzędu przez sąd w postępowaniu o dział spadku (postanowienie SN z dnia 27 stycznia 1970 roku, III CRN 527/69, OSNCP 1970, nr 9, poz. 164 i uzasadnienie uchwały SN z dnia 13 lutego 1970 roku, III CZP 97/69, OSPiKA 1971, z. 9, poz. 167). W orzecznictwie wskazuje się również, że w przypadku zwrotu nakładów z majątku osobistego (odrębnego) na majątek wspólny konieczny jest wniosek uprawnionego zgłoszony w postępowaniu w pierwszej instancji z dokładnym określeniem żądania (postanowienie SN z dnia 16 października 1997 roku, II CKN 395/97, LEX nr 50532; postanowienie SN z dnia 2 października 2003 roku, V CK 239/02, LEX nr 1130187). W postanowieniu z dnia 4 kwietnia 2012 roku w sprawie I CSK 323/11, LEX nr 1164719, Sąd Najwyższy wskazał, że o zwrocie wydatków i nakładów na majątek wspólny sąd orzeka wyłącznie na wniosek zgłoszony w postępowaniu w pierwszej instancji, a domagający się ich zwrotu zobowiązany jest dokładnie określić te żądania, zgodnie z [art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c.](#) w zw. z [art. 13 § 2 k.p.c.](#), gdyż tymi żądaniami sąd jest związany. Poza tym roszczenie o rozliczenie długów spłaconych po ustaniu wspólności majątkowej ma charakter ściśle procesowy i obowiązuje tu – z pełnymi tego konsekwencjami – reguła dowodowa wyrażona w [art. 6 k.c.](#), zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Tymczasem z przebiegu postępowania przed sądem pierwszej instancji w żaden sposób nie wynika, aby wnioskodawczyni wnioski, jak w zarzutach apelacji, zgłosiła, a była przecież reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. W tym miejscu wskazać należy, że w dniu 15 czerwca 2015 roku Sąd udzielił pełnomocnikom terminu na zajęcie ostatecznych stanowisk wraz ze zgłoszeniem ewentualnych wniosków dowodowych pod rygorem braku powoływania ich w dalszym toku postępowania. W odpowiedzi pełnomocnik wnioskodawczyni (pismo z dnia 24 czerwca 2015 roku) wniosków i roszczeń jak objęte obecnymi zarzutami apelacji nie zgłosił.

W takim stanie rzeczy brak jest też jakichkolwiek podstaw dla zawartego w apelacji wniosku w trybie [art. 381 k.p.c.](#) o dopuszczenie dowodu z dokumentów w postaci nakazu zapłaty z dnia 30 marca 2012 roku i pozwu na okoliczność wysokości dokonanej przez wnioskodawczynię spłaty należności obciążających majątek wspólny – wnioskodawczyni mogła te fakty i dowody powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji; nie jest tak, że potrzeba ich powołania wynika później.

Z tych względów, uznając trafność apelacji jedynie w zakresie dotyczącym zasadności zaliczenia do majątku wspólnego kiosku owocowo-warzywnego, Sąd okręgowy, na podstawie [art. 386 § 1 k.p.c.](#) w zw. z [art. 13 § 2 k.p.c.](#) zmienił zaskarżone postanowienie w punktach I, 2, II i III jak w treści sentencji. W konsekwencji uznania tego składnika jako objętego majątkiem wspólnym i przyznania go uczestnikowi oraz ustalenia wartości na kwotę 20 000 zł, wielkość dopłaty należnej od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika uległa obniżeniu o kwotę 10 000 zł – z kwoty 106 865,28 zł do kwoty 96 865,28 zł.

W pozostałej części zaskarżenie, jako pozbawione racji prawnych, podlegało oddaleniu, o czym orzeczono na podstawie [art. 385 k.p.c.](#) w zw. z [art. 13 § 2 k.p.c.](#)

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono mając na względzie zasadę, że każdy uczestnik postępowania nieprocesowego ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie ([art. 520 § 1 k.p.c.](#)). Sąd Okręgowy ustalił zatem, że uczestnicy postępowania ponoszą koszty postępowania apelacyjnego w zakresie dotychczas wydatkowanym, o czym orzeczono jak w pkt 3. sentencji.